

Số: /UBND - NN

Cẩm Thạch, ngày tháng năm 2022

HƯỚNG DẪN

Quy trình xử lý rác thải tại hộ gia đình “Chung tay bảo vệ môi trường”

Rác là một phần tất yếu của cuộc sống, không một hoạt động nào của cuộc sống không sinh ra rác. Xã hội ngày càng phát triển, lượng rác ngày càng nhiều và dần trở thành mối đe dọa thực sự đối với cuộc sống.

I/ PHÂN LOẠI CHẤT THẢI RẮN SINH HOẠT.

Chất thải rắn sinh hoạt (CTRSH) phải được phân loại tại nguồn phù hợp với mục đích quản lý, xử lý theo các nhóm như sau:

1. CTRSH thông thường.

- Chất thải rắn sinh hoạt có khả năng tái sử dụng, tái chế (như: giấy, nhựa, kim loại, ni lông...); các hộ gia đình, cá nhân phân loại và lưu giữ riêng.

- Chất thải thực phẩm là các loại chất thải dễ phân hủy trong điều kiện tự nhiên sinh ra mùi hôi thối (như: các loại thực phẩm thừa, hư hỏng; bã chè, bã 3 café,...); các hộ gia đình, cá nhân phân loại vào các bao bì riêng màu xanh đảm bảo không phát tán mùi, nước rỉ ra môi trường.

- Chất thải rắn sinh hoạt khác bao gồm: Chất thải có khả năng đốt cháy thu hồi năng lượng (như: lá cây, cành cây, tranh ảnh, gỗ...), chất thải tro (như: thủy tinh, sành sứ, ...); các hộ gia đình, cá nhân phân loại riêng chất thải có khả năng đốt cháy thu hồi năng lượng, lưu giữ, bảo quản chất thải phù hợp, theo điều kiện của mỗi gia đình trong thời gian chưa xử lý.

2. CTRSH nguy hại bao gồm: Pin, ắc quy, bóng đèn huỳnh quang hỏng, nhiệt kế vỡ, hỏng...;

3. CTRSH công kênh bao gồm các loại chất thải rắn có kích thước lớn như: tủ, giường, nệm, bàn, ghế salon, tranh, gốc cây, thân cây, cành cây to... Chủ nguồn thải phải tự thỏa thuận với đơn vị thu gom, vận chuyển CTRSH về dịch vụ thu gom, vận chuyển chất thải rắn công kênh đến nơi tiếp nhận, xử lý. Trong thời gian đơn vị thu gom, vận chuyển chưa đến vận chuyển đi xử lý, chủ nguồn thải có trách nhiệm lưu giữ, bảo quản, không được tập kết ra vỉa hè, lòng đường, khu vực công cộng.

II/TÁC HẠI CỦA XỬ LÝ RÁC THẢI KHÔNG ĐÚNG CÁCH.

*** TÁC HẠI CỦA XỬ LÝ RÁC THẢI KHÔNG HỢP VỆ SINH**

Đối với rác thải sinh hoạt phát sinh trong đời sống hàng ngày, người dân thường có thói quen loại bỏ bằng cách đốt, tập kết rác tại bãi rác (lộ thiên) hoặc đổ rác bừa bãi ngoài lề đường, ao, hồ.... Tuy nhiên, việc thải bỏ và xử lý rác không

đúng cách, hợp vệ sinh sẽ gây mất mỹ quan và tác hại xấu ảnh hưởng trực tiếp tới đời sống con người và sinh vật.

*** TÁC HẠI CỦA VIỆC ĐỐT RÁC THẢI**

1. Thói quen của người dân nông thôn là đốt rác thải ngay tại gia đình trong đó có chứa các vật liệu thừa như: chai nhựa, cao su, túi nilon...

2. Khi đốt ở nhiệt độ thấp chúng cháy không triệt để và các khí độc thoát ra ngoài. Trong đám cháy có chứa các chất nguy hại như: Oxit cacbon, hydrocacbon dễ bay hơi kể cả benzen và dioxin, những chất có thể gây ung thư.

3. Đốt rác theo phương pháp thủ công trong khu dân cư thì các chất có hại nêu trên sẽ đe dọa trực tiếp đến sức khỏe. Hậu quả không chỉ dừng lại ở hiện tượng khó thở, viêm đường hô hấp mà tăng nguy cơ gây các bệnh ung thư.

4. Biện pháp tốt nhất để hạn chế những tác hại là tách riêng các loại chất thải nói trên để tái chế thành sản phẩm hoặc xử lý bằng các lò đốt chuyên dụng.

*** TÁC HẠI CỦA VIỆC ĐỔ RÁC THẢI BỪA BÃI**

1. Thói quen đổ rác thải bừa bãi ven đường làng, bờ sông, ao hồ đang rất phổ biến ở các vùng nông thôn.

2. Nước rỉ rác sẽ chảy xuống ao hồ, làm ô nhiễm nguồn nước.

3. Các chất độc hại trong nước sẽ tích lũy trong thực phẩm như: rau, tôm, cá... sẽ rất nguy hiểm nếu ta ăn phải các chất loại thực phẩm này.

4. Để phòng tránh những ảnh hưởng đến hệ sinh thái và sức khỏe cần phải xóa bỏ thói quen đổ rác bừa bãi, tổ chức thu gom và xử lý rác thải hợp vệ sinh.

III/ HƯỚNG DẪN PHÂN LOẠI, THU GOM VÀ XỬ LÝ RÁC HỮU CƠ HỘ GIA ĐÌNH.

1. Phương pháp phân loại rác:

Rác trước khi được đem xử, cần được phân loại ngay tại hộ gia đình. Cách nhận biết:

Rác hữu cơ: là các loại rác dễ bị thối rữa trong điều kiện tự nhiên sinh ra mùi hôi thối như: các loại thức ăn thừa, thức ăn hư hỏng (rau, cá chết...), vỏ trái cây, các chất thải tách ra do làm bếp....

Rác vô cơ được chia làm 2 loại đó là rác vô cơ tái chế và không tái chế (rác khô).

- Rác vô cơ tái chế: là các loại rác có thể sử dụng lại nhiều lần trực tiếp hoặc chế biến lại như: giấy, các tông, kim loại (khung sắt, máy tàu hồng,...), các loại nhựa....

- Rác vô cơ không tái chế: là chất thải rắn vô cơ không có khả năng sử dụng hoặc chế biến lại như: giấy ăn đã sử dụng, thủy tinh (bóng đèn, cốc vỡ,...), quần áo cũ, xỉ than, xương động vật, vỏ trứng,....

2. Phương pháp thu gom rác

Thu gom rác vô cơ: Trong rác vô cơ, có thể phân loại thành 2 loại là rác tái chế và rác không tái chế (rác khô).

Thu gom rác tái chế: Rác tái chế bao gồm kim loại, giấy, cao su, nhựa, đồ điện được thu gom để bán đồng nát hoặc cho các cơ sở tái chế.

Thu gom rác khô: Các thành phần rác không có khả năng tái chế sẽ được thu gom, đựng trong thùng, xô màu đỏ hoặc chứa trong các vật dụng có sẵn ở gia đình như thùng, sọt, bao tải, túi nilon.

Thu gom rác hữu cơ (rác ướt): Rác ướt bao gồm thức ăn thừa, rau, hoa quả, bã chè, vỏ tôm cua, vỏ ốc... dễ thối rữa nên phải thu gom hàng ngày.

Phương pháp xử lý rác tại hộ gia đình:

Xử lý rác vô cơ không tái chế: Hiện xã chưa có bãi chứa rác và đội thu gom rác. Việc xử lý rác vô cơ không tái chế các gia đình cần:

+ Tự tổ chức thu gom phần rác của gia đình mình và quy hoạch điểm chứa rác tạm.

+ KHÔNG đốt rác ngay tại hộ gia đình.

+ KHÔNG đổ rác bừa bãi ven đường làng, bờ kênh, ao hồ...

+ Hạn chế sử dụng các loại túi nilon khi đi chợ, mà được thay thế bằng các vật liệu thân thiện như túi có thể tái chế, tái sử dụng, sử dụng lâu dài...

Xử lý rác hữu cơ bằng hố chôn rác thải di động: Hố rác di động là một trong những mô hình xử lý rác thải hữu cơ. Đây là mô hình dễ ứng dụng, linh hoạt mà không kém phần hiệu quả. Cách xây dựng hố:

- Vị trí đặt hố: Trong vườn, môi trường đất, không quá khô hay quá ẩm ướt, cách xa nơi ở trên 3m.

- Chiều sâu: 0,7 – 1,5m.

- Đường kính: 0,6 – 1m.

- Nắp: Kích thước và hình dáng phụ thuộc vào miệng hố, chất liệu thường bằng kim loại hoặc gỗ (tùy điều kiện từng hộ gia đình có thể chọn cách vật liệu khác nhau nhưng cần đảm bảo tính an toàn, kín để tránh cho vật thể lạ lọt vào cũng như mùi từ trong hố thoát ra).

- Rác hữu cơ hàng ngày được đổ vào hố, sau đó rắc một lượt mỏng chế phẩm sinh học (nếu có). Bỏ đất hoặc tro/trấu rải lên trên một lớp mỏng khoảng 2 – 5 cm và đập nắp để tránh ruồi, muỗi, chuột,... và mưa;

- Khi rác đầy hố, tiến hành lấp đất và tiếp tục đào hố khác để đựng rác.

- Lưu ý: có thể có hoặc không cần sử dụng chế phẩm sinh học. Rác hữu cơ hàng ngày được người dân đổ xuống hố rác di động (chú ý cần bọc bao bì, bao nilon...) được phân hủy do vi khuẩn và các loại sinh vật đất hay nói cách khác là tự phân hủy.

Ưu điểm:

- Đơn giản, dễ thực hiện.

- Giải quyết tại chỗ rác thải sinh hoạt hữu cơ của các hộ gia đình và không gây ô nhiễm môi trường.

- Không tốn diện tích của các hộ gia đình.

- Mùn tạo ra từ rác thải hữu cơ có thể sử dụng cho việc cải tạo đất, trồng cây trong nhà.

Lợi ích trực tiếp.

- Giảm thiểu ô nhiễm không khí (mùi rác phân hủy)

- Hạn chế sự sinh sôi và phát triển của các bệnh truyền nhiễm (rác hữu cơ thường là nguồn thức ăn của ruồi, muỗi, nhặng...)

- Giảm thải rác ra môi trường tự nhiên, lấy lại cảnh quan sạch đẹp.

Lợi ích gián tiếp: Khi hố đầy một thời gian, sau khoảng 20 – 25 ngày người dân có thể sử dụng trực tiếp làm hố trồng cây hoặc dùng rác đã phân hủy làm phân bón, trồng cây.

Lưu ý:

- Tránh nước xâm nhập vào trong hố rác (nước mưa,...)

- Tránh đào hố gần mạch nước ngầm

- Chỉ cần hố đủ rộng và không quá sâu

- Tuy lượng khí sinh ra trong quá trình ủ rác là không nhiều nhưng khi mở nắp hố, cần tránh đứng trực diện với miệng hố và nên đeo khẩu trang.

* Nơi nhận:

- Đảng ủy, HĐND xã (B/c);

- 7 thôn;

- Lưu.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Hoàng Văn Sỹ